

September 2014

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Nyt grundlag for tilskud til naturpleje i 2015

Fra 2015 bliver nye tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer uden for Natura 2000-områder målrettet til arealer med høj naturværdi. Naturværdien på et areal bliver vurderet ud fra et nyt værktøj kaldet High Nature Value - også forkortet til HNV.

HNV-kortet viser scoren for naturværdier på lysåbne arealer på en skala fra 0-14 point. Kortet kan ses på Danmarks Miljøportal. En høj HNV-score er udtryk for høj naturværdi på arealet.

Prioritering af tilskud til naturpleje

HNV-kortet bliver i det kommende landdistriktsprogram for 2015-2020 et værktøj til at prioritere tilskud til pleje af græs- og naturarealer udenfor Natura 2000-områderne. Målet er at sikre, at tilskud til naturpleje målrettes til de arealer, der har den højeste naturværdi.

Find HNV-kortet

Mini-vejledning i at bruge HNV kortet

- 1. Gå ind på siden: <u>http://arealinformation.miljoe-portal.dk/distribution/</u>
- 2. Klik på "Her kan jeg" i øverste venstre hjørne og slå "tænde/slukke lag" til.
- 3. Klik på "+" ud for temaet Naturdata i venstre kolonne, og sæt flueben i "HNV (områder med høj naturværdi)".
- 4. Slå "vis værktøjslinjen "til" i øverste højre hjørne ved at klikke på skruenøgleikonet.
- Zoom ind til det ønskede område. Kortet farves efter HNV-værdi. HNV-laget kan slås til og fra, så det er nemmere at finde det rigtige areal.
- Ved at klikke på "information (punkt)" i værktøjslinjen og klikke på et bestemt punkt på kortet, vil man få vist samlet HNV-score for området i venstre kolonne.
- Klik på "temanavn: HNV-Indikatorart" for at få vist, hvorfor området har fået den tildelte HNVscore. Hvis venstre kolonne viser flere HNV-scorer, er det fordi, der ikke er zoomet tilstrækkeligt langt ind på kortet.

Skråning og nærhed til kyst. Foto: Heidi Buur Holbeck.

Sådan scorer arealer point

Kortet er opbygget af 14 indikatorer. Et areal kan score enten 0 eller 1 point for hver indikator, og den samlede HNV-score beregnes som summen af de 14 indikatorer. Der kan ikke gives point for både lavbundsareal og skrænt over 15 graders hældning, så et areal kan højst score 13 point.

6 indikatorer for artsfund

- o 3 vedrører sammensætningen af plantearter (se faktaboks 1)
 - » Artsmiddelscore mindst 2,5
 - » Artsmiddelscore mindst 3,25
 - » Artsmiddelscore mindst 3,75
- o 2 vedrører rødliste- og bilagsarter (se faktaboks 2)
 - » Mindst 1 Bilag II- eller Bilag IV-art eller rødlisteart
 - » Mindst 4 Bilag II- eller Bilag IV-art eller rødlisteart
- o 1 vedrører levesteder for mobile, truede arter
 - » I første omgang truede og rødlistede fuglearter

3 indikatorer for landskab

- o 1 for nærhed til kyst
- o 1 for lavbundsarealer
- o 1 for skrænter over 15 graders hældning

3 indikatorer for potentielle levesteder

- o 1 for beskyttet natur
- o 1 for nærhed til beskyttet natur
- 1 for nærhed til småbiotop, f.eks. levende hegn og skov

2 indikatorer for driftsform

- o 1 for økologisk drift
- o 1 for ekstensiv drift

De 6 indikatorer, der omfatter arter, udpeger meget præcist områder med høj naturværdi. Der findes dog ikke data om arter på alle arealer, så derfor anvendes også en række andre indikatorer, der udpeger områder med gode chancer for at finde høj naturværdi, selvom der ikke er registreret arter. Det kan få stor betydning for den samlede score, om der er lavet planteregistreringer på et areal.

De 3 indikatorer, der udpeger landskabstyper, giver kun point, hvis det samtidigt er ekstensivt dyrkede marker eller beskyttet naturareal.

Opbygning af HNV-score

0 eller 1 point for hver indikator

- o 6 indikatorer for artsfund
- o 3 indikatorer for landskab (max. 2 point)
- o 3 indikatorer for levesteder
- o 2 indikatorer for driftsform

Faktaboks 1

Beregning af artsmiddelscore

Hver planteart tildeles en score fra -1 til 7.

-1 gives til arter, hvor der er tegn på en dårlig naturtilstand, mens 7 gives til arter, hvor der er tegn på en god naturtilstand. Middelscoren er et gennemsnit af scoren for alle plantearterne i dokumentationsfeltet.

Arealer med en middelscore på mindst 3,75 får point for alle tre planteindikatorer.

Tilskud er forbeholdt arealer med score på mindst 5

Der kan kun søges tilskud til arealer med en score på 5 og derover. Hvis blot et lille område af en større mark scorer 5 eller derover, kan der søges tilskud til hele marken.

HNV-kortet bliver derfor helt afgørende for, om der kan søges tilskud til pleje af græs- og naturarealer udenfor Natura 2000-områderne. Det betyder også, at arealer med eksisterende tilsagn, der skal gentegnes, ikke får tilskud, hvis HNV- scoren ikke er høj nok.

Ikke sikkerhed for tilskud ved score 5

Det er udelukkende arealer udenfor Natura 2000-områderne, der bliver afhængige af HNV-kortet. I 2013 blev der udpeget ca. 58.000 ha udenfor Natura 2000-områderne med en score på mindst 5. Ved flere ansøgninger end der er midler til, vil arealer udenfor Natura 2000-områderne blive prioriteret efter den højeste score. Det betyder, at selvom et areal har en score på 5, er det ikke sikkert, at man kan få tilskud. Det vil afhænge af, hvor mange midler der bliver afsat og antallet af ansøgere.

Faktaboks 2

Her finder du links til artslister

- <u>DMU, Beregning af naturtilstand ved brug af</u> <u>simple indikatorer</u>, se "Bilag 1 Artsliste med scorer"
- o Arter på EF-Habitatdirektivets Bilag II
- o <u>Arter på EF-Habitatdirektivets Bilag IV</u>
- DMU, Artsgrupper i den danske rødliste*
 *Flagermus, vandplanter, fisk og vandlevende insekter tæller ikke med. Gå ind i de enkelte grupper, f.eks. "Karplanter", og klik igen på "Karplanter" i tabellen lige under "Stamdata". Se artens status i højre kolonne. Den skal være RE, CR, EN, VU, eller NT.

Opdateringer af HNV-kortet

HNV-kortet opdateres løbende, så kortet kan ændre sig fra år til år. I 2014 kunne nye data indberettes indtil den 30. august, hvorefter kortet opdateres i løbet af efteråret. Mange kommuner gør i år en ekstra indsats for at få registreret arter på de arealer, de ved er værdifulde. Hvis du mener, du har arter, der ikke er registreret, kan du henvende dig til kommunen. Ønsker du, at kommunen kommer ud og ser arealet, skal du være opmærksom på, at kommunen kun kan finde planter i vækstsæsonen, og at der kan være ventetid på et markbesøg.

Informationerne på HNV-kortet udbygges løbende, og på et tidspunkt bliver det måske muligt at se, hvilke arter der er indberettet på arealerne. Indtil da kan du henvende dig til kommunen, hvis du gerne vil vide, hvilke arter der allerede er registreret på dit areal på HNV-kortet.

Kortet viser naturens værdi i forbindelse med lysåbne arealer, så skove og søer er ikke med på kortet. De kvalitetssikrede data hentes både fra myndigheder, privatfinansierede overvågningsprogrammer og data indsamlet af frivillige.

Indberet selv fund af arter

Man kan selv indberette artsfund på www.fugleognatur.dk, hvor indrapporterede data kvalitetssikres af eksperter- se faktaboks 3.

Læs også

- o NaturErhvervstyrelsens side om HNV-kortet.
- Download GIS data og vejledning via Landbrugs-0 Info.

Faktaboks 3

Indberetning af artsfund på Fugle og Natur

- 1. Gå ind på http://www.fugleognatur.dk/
- 2. Første gang: Klik på "Opret profil" i øverste højre hjørne
- 3. "Log ind" i øverste højre hjørne
- 4. Stil markøren på "Naturbasen" i venstre side på den sorte bjælke
- 5. Vælg "Kvalitetssikring" og læs om proceduren
- 6. Vælg "*Indtast observationer"
- 7. Zoom ind og indtast dit fund.

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægaf-giftsfonden, Region Midtjylland samt kommunen Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.